

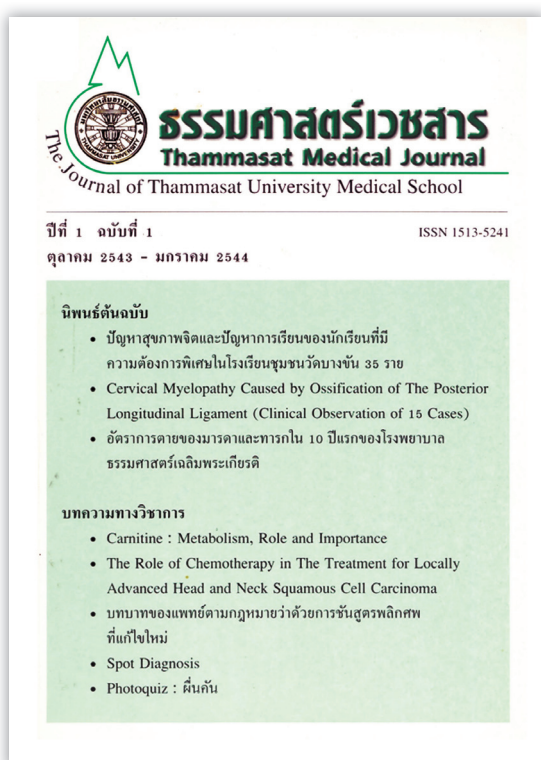
บรรณาธิการแถลงอาลา

ธรรมชาติเวชสารถือกำเนิดเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยรองศาสตราจารย์ นายแพทย์กัมมัล กุมาร ปาวา คณบดีคณะแพทยศาสตร์ในขณะนั้น มีดำริให้คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ออกวารสารวิชาการ เพื่อเผยแพร่เกียรติคุณของหน่วยงานต่างๆ ของคณะฯ ท่านได้แต่งตั้งข้าพเจ้าเป็นบรรณาธิการ หลังจากที่ข้าพเจ้าเพิ่งกลับจากการศึกษาจากสหรัฐอเมริกา

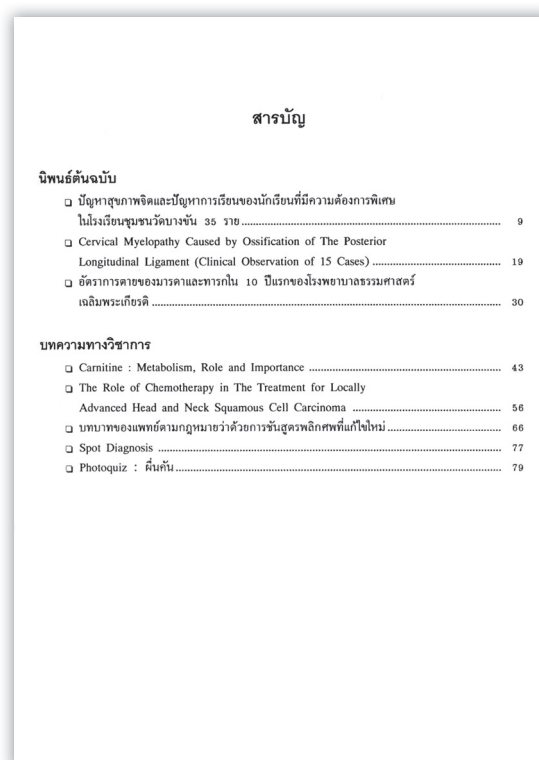
ในช่วงวางแผนและเตรียมงาน ข้าพเจ้าเชิญบุคลากรทุกฝ่ายของคณะฯ ร่วมระดมสมอง เพื่อสร้าง “เอกลักษณ์” รูปแบบของวารสาร พร้อมกันนั้นก็ได้ขอรับรองอาจารย์นักวิชาการทุกท่านในคณะฯ ให้การสนับสนุนส่งบทความมาลงพิมพ์ในวารสารของคณะ

วารสารฉบับปฐมได้พิมพ์แล้วเสร็จออกสู่สายตาสมาชิกผู้อ่าน เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๓ (รูปที่ ๑) มีนิพนธ์ต้นฉบับ ๓ เรื่อง บทความวิชาการทำนองบทปริทัศน์ ๓ เรื่อง และปกิณกะ ๒ เรื่อง (รูปที่ ๒) ในช่วงปีแรกๆ ข้าพเจ้าประสบความยากลำบากมากในการรวบรวมต้นฉบับต่างๆ เพื่อให้พิมพ์ออกวารสารได้ตามกำหนดเวลา ข้าพเจ้าเองต้องลงมือเขียนบทความเองไปเป็นจำนวนมาก เป็นโชคดียิ่งของคณะฯ เป็นอย่างยิ่งที่งานวารสารได้ดำเนินผ่านอุปสรรคต่างๆ เรื่อยมา

ดังนั้นเมื่อข้าพเจ้าสามารถจัดพิมพ์ให้วารสารได้อย่างมั่นคงราบรื่นระยะหนึ่งแล้ว จึงเพิ่มการพิมพ์จากปีละ ๓ ฉบับเป็น ๔ ฉบับ และยังรับพิมพ์ฉบับผนวกสำหรับการประชุมวิชาการประจำปีของคณะฯ อีกด้วย ต่อมาเมื่อวิธีการเผยแพร่วารสารบทความต่างๆ เข้าสู่เทคนิคทางอินเทอร์เน็ต ร่วมกับเว็บไซต์ของคณะฯ ทำให้การจัดพิมพ์วารสารเปลี่ยนแปลงไปมากมาย ทั้งบทความ เนื้อหา ทีมงานกองจัดการ และอาจารย์ในกองบรรณาธิการ แต่ที่ข้าพเจ้ายึดอย่างเหนียวแน่นไม่ยอมเปลี่ยนคือรูปแบบปกตามแบบบางวารสารที่ข้าพเจ้าชื่นชอบทั้งของต่างประเทศ เช่น Lancet และของไทย เช่น สารศิริราช สำหรับตัวบรรณาธิการที่ยังไม่มีการเปลี่ยนนั้นขึ้นอยู่กับนโยบายของคณะฯ

รูปที่ ๑ ปกธรรมชาติเวชสารปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑

รูปที่ ๒ สารบัญเรื่องเล่มที่ ๑

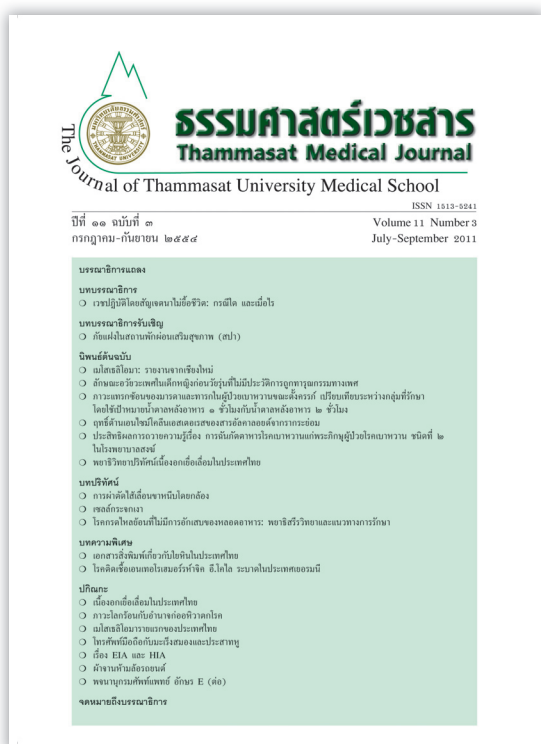
งานบรรณาธิการวารสารอาจดูว่าเป็นเรื่องง่ายในสายตาค้นทั่วไปที่ไม่ได้สัมผัสกับงาน ปัญหาสำคัญโดยเฉพาะในประเทศไทย บรรณาธิการต้องรับภาระงานซึ่งหนักหนาสาหัส ที่นอกจากการรวบรวมต้นฉบับให้เพียงพอก็ยากแล้ว แต่ยังต้องชำระต้นฉบับช่วยปรับแต่งให้เข้ากับรูปแบบของวารสาร ซึ่งในต่างประเทศที่มีมาตรฐาน หากต้นฉบับที่ส่งไปพิจารณาไม่เตรียมให้ถูกต้องตามรูปแบบของวารสารก็จะไม่ได้รับการพิจารณา แถมต้องเสียเงินค่าตรวจด้วย นอกจากนี้ยังมี “เบื้องหลังการจัดทำ” อีกมาก เช่น บรรณาธิการที่ต้องวิ่งแข่งกับเวลาทำวารสาร ยังต้องวิ่งแข่งกับงานประจำ และงานคุณภาพของตนเองตลอดเวลา งานนี้เหมือนกับการวิ่งแข่งกับตนเองเพื่อพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของตนและผลงาน แต่เหนือกว่า การวิ่งนี้เป็นการวิ่งขึ้นเขาที่เหนื่อยมากขึ้นเรื่อยๆ แม้เมื่อวารสารแต่ละฉบับพิมพ์แล้วเสร็จ ก็จะมีรู้สึกโล่งใจสบายใจสักพักหนึ่งหรือสองสัปดาห์ แล้วก็ต้องออกวิ่งใหม่ เตรียมต้นฉบับสำหรับฉบับต่อไป งานที่เหนื่อยมากเป็นพิเศษก็คือการจัดทำฉบับผนวก สำหรับการประชุมวิชาการประจำปีของคณะฯ ซึ่งมีเวลาการทำงานน้อยมาก จึงมักพิมพ์แล้วเสร็จได้เร็วกับวันประชุมฯ

ธรรมศาสตร์เวชสารมีการพัฒนาค่อนข้างรวดเร็ว โดยเฉพาะตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๕ เมื่อศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.นายแพทย์สมชัย บวรกิตติ ได้ชักนำให้ข้าพเจ้าเข้าร่วมจัดทำวารสารราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทยฉบับภาษาอังกฤษ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำธรรมศาสตร์เวชสาร อาจารย์สมชัยท่านเป็นบรรณาธิการมืออาชีพ มีประสบการณ์สูง ท่านเป็นผู้ใกล้ชิดของวารสารหลายฉบับ เช่น จดหมายเหตุทางแพทย์ของแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย สารศิริราช และเป็นผู้ก่อตั้งวารสารวิชาการสำคัญ เช่น วารสารภูมิแพ้และวิทยาภูมิคุ้มกันเอเชียแปซิฟิก ด้วยชื่อเสียงของท่านในด้านบรรณาธิการ ท่านจึงได้รับรางวัล “นราธิป” ใน พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยบารมีของท่านอาจารย์สมชัย ท่านได้กรุณาขอต้นฉบับบทความจากนักวิชาการนอกคณะฯ ให้แก่ธรรมศาสตร์เวชสารจำนวนมาก เป็นผลให้วารสารมีความน่าสนใจหลากหลาย และได้โอกาสเผยแพร่สู่สถาบันวิชาการในประเทศอย่างกว้างขวาง นอกจากนั้น ท่านอาจารย์สมชัยยังได้นำข้าพเจ้าเข้าร่วมคณะกรรมการจัดทำงานอนุกรมศัพทแพทย์ศาสตร์ ของราชบัณฑิตยสถาน ทำให้ทักษะในการใช้ภาษาไทยของข้าพเจ้าเปลี่ยนแปลงดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ข้าพเจ้าได้ปรับการใช้ภาษาไทยในวารสารให้มีความเป็น “ไทย” มากที่สุด เช่น การใช้เลขไทย

รูปที่ ๓ ปกธรรมศาสตร์เวชสารปีที่ ๑๑ ที่มีลายมือศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.นายแพทย์สมชัย บวรกิตติ ที่แนะนำให้ใช้เลขไทย

รูปที่ ๘ ปกธรรมศาสตร์เวชสารปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๓

รูปที่ ๙ ปกธรรมศาสตร์เวชสารปีที่ ๑๑ ฉบับผนวก

ขออนุญาตขออ้างว่า มาตรฐานของธรรมศาสตร์เวชสารปัจจุบันสูงขึ้นมากชัดเจน เนื่องจากบทความที่ศึกษาวิจัยต้องผ่านพิชญวิจารณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ ท่าน เป็นนักวิชาการจากสถาบันอื่น ๑ ท่าน สำหรับบทความที่ผ่านวิชาการตรวจทานนักวิชาการที่รอบรู้ในสาขาวิชาเดียวกัน ๑ ท่าน บางบทความต้องส่งคืนผู้เขียนหลายครั้งเพื่อให้ปรับแก้ให้บทความมีความถูกต้อง สมบูรณ์ จากมาตรฐานที่เข้มงวดนี้ ทำให้ธรรมศาสตร์เวชสาร ได้เข้าทำเนียบฐานข้อมูลของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index, TCI) และมีค่าปัจจัยอ้างอิงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีสัดส่วนของบทความจากผู้เขียนนอกคณะฯ สูงขึ้นกว่าร้อยละ ๕๐ ของบทความทั้งหมด ซึ่งเป็นผลจากความน่าเชื่อถือของวารสาร และการออกตามกำหนดเวลาอย่างสม่ำเสมอ ปัจจุบันธรรมศาสตร์เวชสารได้รับการยอมรับให้เป็นวารสาร “ระดับชาติ” ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) บทความหลายร้อยบทความและหลายพันหน้าที่ผ่านตาไปนั้น ทำให้ข้าพเจ้าต้องปรับฐานความรู้ให้ทันสมัยในทุกๆ ศาสตร์ก็ว่าได้ มิฉะนั้นจะไม่สามารถทำหน้าที่บรรณาธิการได้อย่างสมบูรณ์ บทความแต่ละบรรทัดนั้น ต้องผ่านตาบุคคลที่เกี่ยวข้องเกือบ ๑๐ ครั้ง ไม่ว่าจะเป็นผู้ตรวจสอบบทความ กองจัดการ และบรรณาธิการ กว่าจะเสร็จออกเป็นเล่มให้เห็น

งานบรรณาธิการ เป็นงานที่ไม่มีวันสิ้นสุด แต่ด้วยกาลเวลาที่ผ่านไป ก็มีบุคลากรที่มีความสามารถบรรณาธิการ นำวารสารไปสู่ยุคใหม่มากมาย ในฐานะที่ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติหน้าที่บรรณาธิการมา ๑๒ ปีเต็มแล้ว และมีการะงานเพิ่มขึ้นตามภูมิวุฒิและวัย จึงสมควรที่ข้าพเจ้าต้องเปิดโอกาสให้คนรุ่นใหม่ได้เข้ามาสัมผัสงานในทำหน้าที่นี้ต่อไป

ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้อำลาและขอขอบพระคุณผู้บริหารคณะแพทยศาสตร์ โดยเฉพาะท่านอดีตคณบดี ๒ ท่าน (รองศาสตราจารย์ นายแพทย์กัมมวด กุมาร ปาวา และรองศาสตราจารย์ นายแพทย์จิตตินันต์ หะวานนท์) ที่กรุณาให้การสนับสนุนการทำการวารสารตลอดมา ผู้สนับสนุนบทความลงพิมพ์ในธรรมศาสตร์เวชสาร ผู้ทรงคุณวุฒิที่รับตรวจพิจารณาต้นฉบับบทความ บุคลากรในคณะผู้จัดทำทุกท่าน และผู้อ่านวารสารของเราที่เป็นกำลังใจสำคัญทำให้การทำงานของพวกเราลุล่วงด้วยดีตลอดมา

สวัสดิ์

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ก้องเกียรติ กูณฑ์กันทรการ
บรรณาธิการ